Prijímacia skúška zo slovenského jazyka a literatúry 2015 (A)

Meno žiaka	Kód:
Kód:	
	Kód:

Na pomaturitnom stretnutí po tridsiatich piatich rokoch chýbal Peter, významný fyzik, ktorý sa práve hádal v Prahe o tom, či Pluto má byť, alebo nemá byť deviatou planétou slnečnej sústavy, on tvrdil, že nemá, ďalej chýbala Edita, ktorá práve držala v pôrodnici za ruku svoju dcéru, a potom Bohuš. Správy o ňom sa stratili pred dvadsiatimi rokmi, keď neprišiel na tretie stretnutie. A ešte tam nebol Pavol, ktorý mal dobehnúť z nemocnice každú chvíľu.

Všetci stáli pred bránou gymnázia, bavili sa na účet Mariána, ktorý prišiel na stretnutie prvý krát od maturity. Keď mu dali kyticu, aby povedal pár slov triednej, obrátil sa s poďakovaním za roky pedagogickej práce k Eve Bláhovej. Triedna sa zabávala, Eva sa urazila, trieda sa smiala. Nešťastný Marián utekal do najbližšej cukrárne, priniesol tlstej Bláhovej obrovskú bonboniéru a úvodný trapas sa akosi zahladil. Všetci mali dobrú náladu. Potom k nim prišiel akýsi muž, terajší školník, a otvoril drevenú bránu školy.

"Je to možné, že som si nikdy nevšimla, ako vysoko je tu kľučka?" začudovala sa Kaja.

"Vtedy nebola vysoko. Teraz si už stará a nevládzeš," rýpavo odpovedal Ondro. Kedysi sa ako jediný v triede vyžíval v tom, že každému vždy povedal pravdu. Určite ho to už dávno prešlo, ale teraz bola výborná príležitosť vrátiť sa do minulosti, tak to mohol opäť využiť.

"Stále ten istý Ondro," zasmiala sa Kaja.

(Marta Hlušíková: Karamelový smiech, úryvok)

Otázka č.1:

V ktorej možnosti sa nachádzajú začiatočné slová viet, v ktorých je prístavok?

a) potom, a b) a, všetci c) na, potom d) na, správy

Otázka č.2:

O aký umelecký prostriedok ide vo vete Trieda sa smiala?

a) metonymia b) personifikácia c) epiteton d) metafora

Otázka č.3

V ktorej možnosti je uvedený začiatok vety, podľa ktorej sa dá správne určiť, že v ukážke č. 1 ide o on-rozprávanie?

a) nešťastný b) všetci c) správy d) na

Otázka č.4

Ktoré tvrdenie vyplýva z ukážky č.1?

a) Chýbala Edita, ktorá sa čoskoro stane starou mamou. b) Chýbal Peter, ktorý práve objavil novú planétu Pluto. c) Chýbal Bohuš, ktorý sa stratil pred dvadsiatimi rokmi. d) Chýbal Pavol, ktorého prepustili práve z nemocnice.

Otázka č.5

Ktoré tvrdenie nevyplýva z ukážky č.1?

- a) Peter nechcel, aby objavené Pluto bolo označené ako deviata planéta slnečnej sústavy.
- b) Drevenú bránu školy im otvoril školník, ktorý tam pôsobil aj za ich študentských čias.
- c) Ondrovi sa páčilo vravieť spolužiakom pravdu priamo do očí, aj keď nebola príjemná.
- d) Marián kúpil obrovskú bonboniéru v neďalekej cukrárni tlstej Bláhovej ako odškodné.

Otázka č.6

Kam patrí slovo - trapas - z hľadiska členenia slovnej zásoby?

a) k neutrálnym slovám b) k historickým slovám c) k slangovým slovám d) k nárečovým slovám

Otázka č.7

Ktorý slohový postup je použitý v ukážke č.1?

a) rozprávací b) informačný c) opisný d) výkladový

Otázka č.8

V druhom odseku textu je chyba, podčiarkni ju a oprav.

Otázka č.9

Podčiarkni v texte posledné zložené súvetie.

Otázka č.10

Vysvetli frazeologickú jednotku: baviť sa na účet niekoho

Otázka č.11

Vyber slovo, ktoré do daného radu slov nepatri: Lomidrevo, Šípová Ruženka, Zeus, Zlatovláska, Popoluška, Popolvár

a) Zeus b) ani jedna z možností c) Lomidrevo d) Zlatovláska

Gymnázium Púchov, 1. mája 905. 020 15 Púchov

Otázka č.12

Označ vetu charakteristickú pre umelecký štýl.

- a) V súčasnej spisovnej slovenčine je vyše 66 000 podstatných mien.
- b) Štúr vycítil, že sa blížia nepokojné, búrlivé časy, a pred odchodom z Prešporka mi to otvorene povedal.
- c) Musíme si však zvykať, v slovenskej lige bude viac mužstiev, ktoré budú proti nám nastupovať s defenzívnou taktikou.
- d) Ceny za ubytovanie sa klasicky líšia podľa regiónu, sezóny a úrovne vybavenia.

Otázka č.13

V ktorej z možnosti sa nachádza pravdivá výpoveď?

- a) Lyrika nevyjadruje pocity, nálady a myšlienky. b) Lyrika vyjadruje pocity, nálady a myšlienky.
- c) Lyrika nevyjadruje myšlienky a nemá dej. d) Lyrika vyjadruje pocity, nálady a má dej.

Otázka č.14

Ktorý slovenský básnik našiel v modlitbách inšpiráciu a napísal zbierky Modlitbičky a Nové modlitbičky?

a) Milan Rúfus b) Boris Filan c) Maša Haľamová d) P. O. Hviezdoslav

Otázka č. 15

Označ rad, v ktorom je správne vysvetlené príslovie: "On nie je hoden do jeho šľapaje stúpiť."

a) On patrí k inej skupine ľudí.
b) Ak sa niekto cíti menejcenný, nemôže za to.
c) On nemá právo sa s ním rovnať.
d) Jeden sa drží morálky a ten druhý to nedokáže

Tvorivá úloha

Vymysli si fiktívnu postavu ideálneho učiteľa. Daj mu meno a napíš jeho charakteristiku. Text má mať minimálne 15 viet, musí obsahovať aj súvetia. Hodnotí sa jeho obsah, pravopis, jazyk, originalita a úprava. Môžeš použiť pomocný papier a potom text prepísať.		